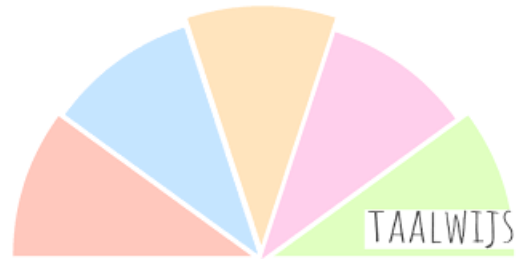

Kijker 7: les 8: Taalwijs: Ik weet dat de zinsdelen in een zin meer informatie geven over het onderwerp.

Nodig:

- Kijker 7 werkboek p. 25-26
- Taalwijzertje p. 20 nr. 6
- Potlood en lat

Opdrachten:

Het onderwerp en de persoonsvorm: herhaling

Een zin = een trein van goedgekozen woorden.

Het onderwerp → = de locomotief die de zin op gang trekt.

De andere zinsdelen → = de wagons → zij vertellen meer over het onderwerp en/of *de persoonsvorm*.

→ zij geven antwoorden op verschillende vragen.

Bekijk nu dit filmpje:

<https://www.taalkanjerfilmpjes.be/moovs/leerjaar-4-onderwerp-en-persoonsvorm/>

Hoe zoek je de persoonsvorm (= pv.)? → door een ja- neen vraag te maken (de pv. staat dan helemaal vooraan de zin)

Hoe zoek je het onderwerp (= ond.)? → door deze vraag te stellen:

* Over wie of wat wordt er iets gezegd?

ofwel * Wie of wat doet iets in de zin?

Andere zinsdelen

Een zin geeft ons informatie: door andere vragen te stellen, vind je de afzonderlijke zinsdelen: de antwoorden staan in de zin.

→ **Al deze zinsdelen zijn wagonnetjes die op gang getrokken worden door het onderwerp.**

→ **We kunnen deze wagonnetjes van plaats veranderen.**

Gisteren /danste/ ik /op de muziek van Michaël Jackson.

Wat is de pv.? → danste

Wat is het ond.? → ik

Wanneer danste ik op de muziek van Michaël Jackson? → Gisteren

Waarop danste ik? → op de muziek van Michaël Jackson.

→ In deze zin zijn er 4 zinsdelen.

J.K. Rowling/ schrijft/ in de lente/ haar zevende boek /voor kinderen/ over een dappere tovenaarsleerling.

Wat is de pv.? → schrijft

Wat is het ond.? → J.K. Rowling

Wanneer schrijft J.K. Rowling? → in de lente

Wat schrijft ze? → haar zevende boek

Voor wie schrijft ze? → voor kinderen

Over wie schrijft ze? → over een dappere tovenaarsleerling

→ In deze zin zijn er 6 zinsdelen.

Zinsdelen toevoegen = De zin uitbreiden

Zinsdelen voegen informatie toe aan een zin.

Elk zinsdeel is het antwoord op een bepaalde vraag: Wie? Wat? Waar? Wanneer?...

We kunnen de trein langer maken door wagons toe te voegen → We geven dan meer informatie.

→ Ik weet meer, maar de
boodschap blijft gelijk.

Michaël Jackson/ danst.

Wat is de pv.? → danst

Wat is het ond.? → Michaël Jackson

→ In deze zin zijn er 2 zinsdelen.

We gaan nu de zin uitbreiden:

Waar danst Michaël Jackson? op het podium

Hoe danst Michaël Jackson? soepel

Michaël Jackson/ danst/ soepel /op het podium.

→ In deze zin zijn er nu 4 zinsdelen.

Zinsdelen weglaten = De zin afbouwen

Bekijk nu dit filmpje:

<https://www.youtube.com/watch?v=C4QBkF0RTTM> (enkel tot aan de oefeningen)

We kunnen onze trein ook korter maken door wagons weg te laten → we schrappen dus zinsdelen (die niet echt nodig zijn voor de betekenis van de zin), tot we de kortst mogelijke zin overhouden.

→ Ik weet minder, maar de boodschap blijft gelijk.

→ Het ond. en de pv. mag je **nooit** weglaten!

Eddy Merckx/ fietste/ razendsnel/ met een gammele fiets.

Wat is de pv.? → fietste

Wat is het ond.? → Eddy Merckx

Hoe fietste Eddy Merckx? → razendsnel

Waarmee fietste hij? → met een gammele fiets

→ In deze zin zijn er 4 zinsdelen.

We gaan nu de zin afbouwen:

Eddy Merckx/ fietste/ razendsnel/ met een gammele fiets.

→ Eddy Merckx/ fietste/ razendsnel.

→ Eddy Merckx/ fietste.

→ In deze zin zijn er nu nog 2 zinsdelen.

LET OP!!

Op Moederdag/geef/ ik/ een boeket bloemen/aan mama.

→ In deze zin zijn er 5 zinsdelen.

→ Ik/ geef/ een boeket bloemen/ aan mama.

→ In deze zin zijn er nu nog 4 zinsdelen.

! Je geeft altijd iets aan iemand. → deze 2 zinsdelen moeten dus blijven staan!

Het wanneer-deeltje (Op Moederdag) mag je wel weglaten.

Loepje p. 20 nr. 6

Lees aandachtig nog eens de uitleg in het Loepje.

Oefeningen in het werkboek

Maak (**met potlood!**) op p. 25 alle oefeningen en op p. 26 oef. 3

!!VRIJBLIJVEND = MAG-taak:

* werkboek p.26 oef. 4

* Je kan ook nog eens kijken naar dit filmpje:

<https://www.xnapda.be/filmpjes/4de-leerjaar/onderwerp>

